RASPOETIN

RUSSISCHE ONTHULLINGEN door Herman Theodor von Zancka. Geautoriseerde vertaling van Mevrouw D. Logeman—Van der Willigen

(Vervolg.)

„Dat is waar," zeide hij glimlachend, „u kunt het geld in goud krijgen, in Engelsche ponden als u wilt, in Duitsche marken, in Fransche Louis, — al naar u wilt . . . . ."

„Oostenrijksche kronen," zeide ik.

Zijn gelaat vertrok. Hij grijnsde. Daarop stond hij op, boog, liep snel naar de deur, die hij toesloeg en van buiten afsloot op hetzelfde oogenblik dat ik er heen vloog.

Ik ging naar de telefoon, vergetend dat hij gezegd had dat die afgesneden was, — belde en kreeg antwoord, ik zou bijna zeggen tot mijn ergernis. De man had dus gelogen, en ik had hem in mijn eenvoud geloofd.

Ik wist niet aan wien ik telefoneeren zou, toen ik opbelde, maar uit ouder gewoonte, noemde ik het nummer van ons kantoor. Maar voor ik de verbinding had, sloot ik weer af. Ik wilde tenminste even nadenken over al het geld dat mij beloofd was, vóór ik een ander besluit nam. Zesduizend roebel is een heel kapitaal voor een armen duivel. Allerlei gemengde gevoelens doken in mijn ziel op en ik kan niet ontkennen dat ik tegen groote temptaties te strijden had. Met een paar duizend roebel kon ik mij een andere toekomst scheppen, deze gevangenis ontvluchten en een ander mensch worden. Ik zou er wel iets op bedenken om het land uit te komen. Wat zou ik doen ? —

Een uur later telefoneerde ik naar luitenant-kolonel Vladimir Alexandrovitj en vroeg hem in 'n auto naar mij toe te komen. Hij was er eerder dan ik verwacht had.

Toen hij mij met een glimlachje toevertrouwde dat men mij en mijn loyaliteit alleen maar eens op de proef had willen stellen, duizelde ik.

Zóó dicht was ik nog nooit bij den dood geweest. Ik had er om gedobbeld wat ik doen zou en gedaan wat het lot mij aanwees.

Vladimir Alexandrovitj begreep mij want hij keek mij met iets wat op sympathie geleek aan, toen hij mij ten slotte met wat brandewijn weer bijbracht.

„Fjodor Germannovitj," zeide hij, „u moet op reis."

„Waarheen ?"

„Naar Berlijn."

„En wat moet ik daar doen ?"

„Kalm, niet zoo gauw. Eerst alles volgens orde regelen."

„Als ik nog wat brandewijn krijg, zal ik u geduldig aanhooren."

„Deze reis heeft u te danken aan uw toevallige gelijkenis met een der agenten van het informatiewezen. U moet alleen uw snor meer afscheren en een pince-nez koopen zonder montuur, dan kunt u best voor hem doorgaan."

„Wat is dat voor een maskerade ?"

„Sst ! U moet zoo gauw mogelijk een zwart pak koopen, een jacquet, en een zwarten fluweelen hoed en een grooten, leelijken zegelring aan den linker pink. Bovendien moet u zich niet, als gewoonlijk, over het voorhoofd strijken als u zenuwachtig wordt. Aan die beweging zou men u onder duizenden herkennen. Verder moet u in den spiegel studeeren, hoe u er van achteren bekeken, uitziet, want iemand is even gemakkelijk van achteren te herkennen als in het gezicht. Het beste is dat u in sportcostuum verschijnt met een ceintuur in den rug, dat maakt altijd dadelijk een groote verandering. Verder moet u zich natuurlijk voordoen en vooral den induk vermijden dat u verkleed is. Niet om u heen kijken om te zien of u bespied wordt, maar uiterst op uw gemak zijn. Begrijpt u ?"

„Ja, maar wat beteekent het eigenlijk allemaal ?"

„U moet voor dien persoon doorgaan bij iemand, die hem alleen maar van portret kent, of misschien in het geheel niet."

„En wie stel ik voor ?"

„Meneer Samson Jablonski. U moet visitekaartjes met dien naam laten drukken."

„Goed. En verder ?"

„U reist over Warschau naar Berlijn. Ik zal u een treinlijst geven, die u nauwkeurig volgen moet. Aan het grensstation naar Duitschland, moet u eens nagaan in welken coupé Meneer Jablonski zit. U zult hem wel uitvinden omdat hij zooveel op u lijkt. Aan het grensstation stapt u natuurlijk beiden uit. Maar als er ingestapt moet worden, stapt u alleen weer in."

„Waar is Meneer Jablonski dan ?"

„Dat gaat u niet aan. Daar behoeft u zich niet mee af te geven. U neemt daarentegen zijn bagage, zijn handkoffertje in bezit, dat in den coupé staat."

„En wat moet ik daarmee doen ?"

„Openen en er een brief uithalen, die er waarschijnlijk in zit en geadresseerd is aan dokter Chajes te Berlijn. Den brief moet u verscheuren."

„Verscheuren ?"

„Ja en wel zoo goed dat er niets van te lezen is. Het beste zou zijn om hem te verbranden."

„Ik moet hem dus niet lezen ?"

„Het is geheimschrift. U moet hem zoo gauw mogelijk vernietigen."

„Meer niet ?"

„Neen, daarop moet u den loop der gebeurtenissen maar afwachten. Misschien zult u wel een avontuurtje beleven, maar levensgevaar is er niet."

„En dokter Chajes ?"

„Hem moet u zeggen dat de Duitsche douanen u den brief ontnomen hebben."

„Wat zegt u ?"

„U heeft mij best verstaan."

„Is dat alles ?"

„Dat is alles."

„En wanneer moet ik op reis gaan ?"

„Morgenavond met den nachtexpres."

Hij gaf mij een lijst met het reisplan. Ik ging het even na en ik zag dat als ik dat plan volgde ik een dag verliezen zou.

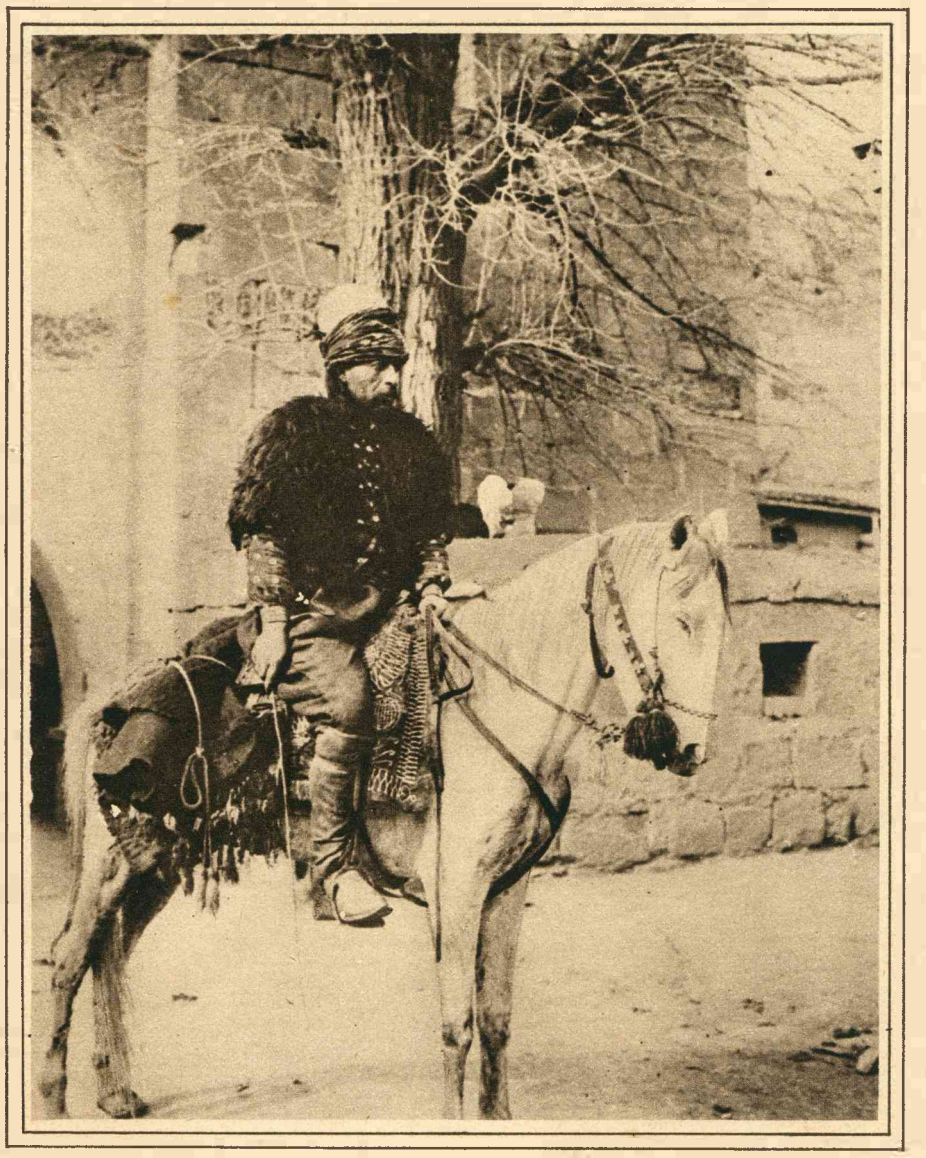

BEREDEN KOERD,

zooals er in de Turksche legers strijden. — De Koerden zijn een zwervend Mohammedaansch volk van Indo-Germaanschen stam. Als ruiters hebben zij een wereldvermaardheid Hun eigenlijke vaderland is Koerdistan in Voor-Azië, doch men treft hen overal verspreid aan; voornamelijk in Klein-Azië.

„Bekommer u daar maar niet over, volg de lijst maar heel getrouw. Alles hangt er van af dat u niet van dit plan afwijkt."

„Maar," zeide ik, „ik heb heelemaal geen lust om tien jaar in Duitsche gevangenissen door te brengen door als Russisch spion gearresteerd te worden."

„U bent geen spion en kunt er niet voor gehouden worden. Ga maar kalm op reis."

„Maar als ik nu eens niet weer kom ?"

„Wij hebben rekening gehouden met die mogelijkheid, Fjodor Germannovitj. Maar het zou dom zijn om niet terug te komen. Dat zou uw familie duur te staan komen. Vaarwel."

„Vladimir Alexandrovitj, draag mij die taak niet op !"

„U moet vertrekken. U bent er toe gedwongen. Daarna krijgt u een maand vacantie en een goed loon. Luister, Fjodor Germannovitj, ik zal open kaart met u spelen. Het kan gebeuren dat u gearresteerd wordt, ik ben er zelfs zeker van. Maar als u den brief maar gauw genoeg vernietigt, kan u niets overkomen. Juist om een gewichtige zaak te kunnen constateeren wordt u uitgezonden. Als u in Berlijn komt, kunt u mij trouwens voor het geval dat u gearresteerd zoudt worden, telegrafeeren dat de trein te laat is, of zoo iets, wat gemakkelijk te begrijpen is aan ons gewone geheime adres."

Er viel niet anders te doen dan toe te geven en ik begaf mij op den bepaalden tijd op weg voor deze onaangename en fatale reis. Alles ging zooals Vladimir Alexandrovitj gezegd had. Ik ontdekte Meneer Jablonski en constateerde dat hij werkelijk veel op mij leek. Op de afgesproken wijze nam ik zijn bagage in bezit. Ik was alleen maar benieuwd of hij werkelijk den brief in zijn valies zou hebben, wat nu juist niet de geschikte plaats was voor een brief, dunkt mij. Maar tot mijn verbazing, vond ik dien werkelijk in zijn handbagage, die uit louter nieuwe dingen bestond : nieuwe pyjama's, nieuwe toiletartikelen enz. Toen begreep ik dat alles met Meneer Jablonski was afgesproken en dat men er op deze wijze voor gezorgd had dat ik, die absoluut geen bagage mocht meenemen, de noodige toiletbenoodigdheden vinden zou zonder dat ik een dubbel stel, mijn eigen en dat van Meneer Jablonski behoefde mee te sleepen.

Mijn hart klopte hevig, toen ik den brief in de hand hield. Niet zonder bijgedachten had ik een heel dun vouwbeen van metaal bij mij gestoken, waarmee men zonder de minste moeite iederen brief kan openen als men het metaal maar even warm maakt. Niemand kan daarna zien dat de brief geopend is geweest. Ik warmde in allerijl mijn vouwbeen aan mijn sigarenaansteker. Ik haalde het vouwbeen even door het couvert en de brief was open.

Ik nam gauw een gevouwen stuk papier, stopte het in het couvert en maakte het weer dicht. Daarna stopte ik het papier onder de kussens van den coupé en stak een sigaar aan, één en al spanning of er iemand binnen zou komen.

Op dat oogenblik had ik het vaste besluit genomen om den brief aan de Duitschers te verkoopen en nooit meer naar Rusland terug te keeren.

Terwijl ik daar met kloppend hart zat te wachten, en mij alles behalve moedig voelde, — dat erken ik graag, — ging het portier open en stapte een predikant den wagon in met een hoogen zwarten hoed op en een blauwen bril. Hij ging zitten en keek mij aan. „Daar hebben we het," dacht ik. En om maar dadelijk een begin te maken maakte ik er hem attent op dat het een gereserveerde coupé was.

„Dat doet er niet toe," zeide hij. „Ik weet wie u bent en als u geen domkop bent, weet u ook wie ik ben."

„Jablonski," zeide ik.

„Juist," zeide hij. „Luister. Over vijf minuten zijn wij op Duitsch grondgebied, en dan kan niemand ons meer iets doen. Ik heb duizend roebel van Vladimir Alexandrovitj gekregen om die comedie hier met u te spelen."

„Waarom kon u dan niet evengoed zelf den brief vernietigen ? Daar had u tijd genoeg voor sinds we Petersburg verlieten."

„Waarde vriend, de brief werd door een van mijn superieuren in mijn koffer gestopt, terwijl wij op het station waren."

„Maar sinds dien had u het toch even goed kunnen doen als ik."

„Onnoozele. Ik ben gevlucht. Ik had aan het vorige station moeten afstappen, om dien anderen vent te ontmoeten."

„Welke andere ?"

„Die de sleutel weet. U schijnt jong in het vak te zijn."

„Wat is u eigenlijk met mij van plan ?"

„Zaken met u te doen, natuurlijk. We verkoopen den brief samen aan de Duitschers."

„Dat zou ik evengoed alleen kunnen doen."

„Natuurlijk, maar u heeft den sleutel van het geheimschrift niet. Ik weet daarentegen heel goed wie dien heeft en ik kan hem aan de Duitschers overleveren. Wees nou niet dom. Hier is geld te verdienen, en Vladimir Alexandrovitj komt er nooit achter."

„Een mooie predikant bent u," zeide ik.

„Ja, ik ben uitstekend verkleed. Kom, peins er nou niet langer over en sla toe. Ik kan niet wachten, ik moet er weer uit."

Ik antwoordde niet. Ik nam mijn sigarenaansteker uit mijn zak, sloeg vuur en zonder dat hij het verhinderen kon, had ik den brief verbrand.

„Wel alle duivels," vloekte de evangelische geestelijke met op elkaar geperste tanden. „Nu is alles naar de maan. Nu kan ik niet terug, want u zult mij natuurlijk verraden. Wie kon vermoeden dat u zoo'n vervloekte idioot zou zijn ? Ik heb nog nooit iemand ontmoet die op die wijze duizend roebels van zich afschudt." Hij deed zijn bril af en zonk in elkaar, doodsbleek en heelemal buiten zichzelf van wanhoop.

„Wat een hel," siste hij. „Je zenuwen gaan er totaal kapot van en ik heb nogal vrouw en kinderen te verzorgen."

Zoolang ik leef zal ik het beeld van dien grooten, krachtigen man, die als een zwakkeling in elkaar zakte, niet vergeten. „Ik geef u mijn eerewoord dat ik u niet verraden zal," zeide ik.

(Wordt vervolgd).